

DVOJNÍK

Po kom já to vlastně jsem?

ANOTACE:

Žáci se pokusí odhalit, komu se ve své rodině nejvíce podobají a v čem. Na základě informací, které získají od svých nejbližších příbuzných, vytvoří „mapu“ své rodiny s důrazem na ty členy, se kterými mají něco společného. Díky aktivitě hlouběji poznají nejen své příbuzné a rodinnou historii, ale také sami sebe a své spolužáky.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

ZV a GV: člověk a jeho svět (I. st. ZŠ), člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace

OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

ZV a GV: OSV

OV: OVDS

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální / personální a sociální

CÍLE:

Žáci:

- uvědomí si své kořeny a rysy, které mají společné se svými příbuznými,
- provedou interview s minimálně dvěma členy své rodiny,
- vytvoří si podrobnou „mapu“ své rodiny,
- zamyslí se nad svou osobností, formulují své zájmy a další specifické charakteristiky.

DĚLKA: 2 X 45 min. + domácí úkol

POMŮCKY:

- **PRACOVNÍ LIST** pro každého žáka
- velký arch papíru a psací potřeby

POSTUP:

1. Na začátku hodiny se žáci pokusí zformulovat svou charakteristiku – formou pětílístku sestaví větu sami o sobě. Dobrovolníci můžou svůj pětílístek představit ostatním spolužákům.

Poznámka:

Pětílístek

1. řádek – téma, objekt analýzy (obvykle podstatné jméno), v tomto případě zájmeno „já“.

2. řádek – dvě přídavná jména popisující, jaký objekt je, např. „chytrý, přátelský“.

3. řádek – tři slovesa vystihující, **co objekt dělá** nebo **co se s ním děje**, např. „trénuju – učím se – organizuju“.

4. řádek – **věta o čtyřech slovech**, vztahující se k objektu, např. „Žiju život, jaký chci“.

5. řádek – jednoslovné **synonymum**, které rekapituluje podstatu objektu. Nemusí jít o podstatné jméno, např. „žiju“.

2. Poté žáky seznámíme se zadáním aktivity: Každý se pokusí najít ve své rodině svého dvojníka. Tzn. bude hledat členy rodiny, kterým je v něčem podobný. Žáci si na papír formátu A2 (či větší) nakreslí jednoduchý rodinný strom, do kterého umístí členy své rodiny, a ke každému napíše, v čem jsou mu podobní.

3. Rozdáme žákům **PRACOVNÍ LIST**. Žáci si nejprve samostatně vyplní druhý sloupec (MOJE ODPOVĚĎ).

4. Poté si žáci pracovní list odnesou domů, kde je jejich úkolem vyzpovídat alespoň dva členy rodiny a zjistit od nich, komu z příbuzných se v jednotlivých bodech žáci nejvíc podobají. Jejich postřehy žáci zapíší do třetího sloupce v tabulce (PO KOM JÁ TO ASI MÁM?). Zároveň se pokusí získat fotografii těch členů rodiny, u kterých objeví nějakou významnou shodu se svou osobou (ideálně v obdobném věku).

5. Ve škole následně žáci zaznamenají získané informace do rodinného stromu z minulé hodiny (např. „Strýc Ota hrozně rád sbíral angličáky a známky, já zase moc rád sbírám kartičky hokejistů.“). Pokud se jim podaří získat fotografii, tak ji k danému příbuznému nalepí.

6. „Mapu“ své rodiny žáci představí svým spolužákům. Lze uspořádat např. výstavu, na kterou je možné pozvat členy rodin.

REFLEXE:

Reflexi provedeme metodou volného psaní. Žáci mají za úkol zhmotnit myšlenky, které je napadají jako odpověď na otázku „Po kom já to vlastně jsem?“. Píší souvislý text s následujícími pravidly: *Piš po celý stanovený čas, volným tempem, neplánuj, nevracej se, neopravuj, na opravu chyb je čas později, volné psaní je pro tebe (tzn. nikdo nebude nucen nic předčítat) – maximálně 5 minut.* Poté žákům necháme dostatečný prostor, aby si svoje texty přečetli, a následně možnost z nich dobrovolně části/věty/myšlenky přečíst ostatním. Závěrečnou diskusi vedeme tak, aby si žáci uvědomili, že z rodiny si neseme mnohé, ale každý jsme jedinečný originál.

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

Aktivita předpokládá prolínání školní práce s domácí. Měla jsem trochu obavy, že děti nesplní domácí část, ale byla jsem velmi mile překvapena a musím uznat, že se jedná o vhodné řešení. Úvodní metodu pětílístku žáci neznali, ale vyrovnali se s ní dobře a myslím, že tato část jim skutečně pomohla k uvědomění si sama sebe. Zadání domácí práce pochopili dobře a hned druhý den mávali nad hlavami svými vyplněnými tabulkami. Bavilo je přemýšlet, komu jsou podobní. Někteří pracovali nejdříve sami a potom své názory probírali s rodiči (někdy se i neshodli a diskutovali), jiní rovnou oslovili rodiče a společně se zamýšleli nad zadáním, vytahovali staré rodinné fotografie, rodokmeny. Tato pasáž byla jistě přínosná jak pro děti, tak pro jejich rodiče. Svě poznatky žáci ve škole sdělovali velmi ochotně a jejich poznání, především potom zdůvodnění, byla mnohdy velmi zajímavá. Reflexe formou volného psaní se mi zdála vzhledem k věku a nezkušenosti žáků náročná, jak se ale ukázalo, celkem se s ní vypořádali. Psali 2 minuty a v následné diskusi přiznali, že uvedli i to, co by jinak neřekli nebo je to vůbec nenapadlo.

Do třídy chodí tři děti z dětského domova, některé neznají svou rodinu tak dobře, aby mohly vyplnit požadované informace. Zaměřily se tedy na děti ze své současné „rodiny“ a probíraly své poznatky s vychovateli.

ZAPSALA: Mgr. Jitka Rutschová, ZŠ a MŠ Maleč

DVOJNÍK

Po kom já to vlastně jsem?

Přečti si otázky v následující tabulce a co nejpřesněji na ně odpověz. Svě odpovědi zapiš do sloupce MOJE ODPOVĚĎ.

Zeptej se alespoň dvou členů své rodiny, kteří znají širší příbuzenstvo i ty příbuzné, kteří už nežijí, po kom jsi své vlastnosti asi zdědil/a. Jejich odpovědi zapiš do sloupce PO KOM JÁ TO ASI MÁM?, a pokud to jde, dolož podobnost i fotografií.

OTÁZKA	MOJE ODPOVĚĎ	PO KOM JÁ TO ASI MÁM?
Kolik měřím?		
Kolik vážím?		
Barva mých očí?		
Barva mých vlasů?		
Velikost bot, které nosím?		

Co mě baví – Co rád/a dělám – Co dobře umím?

Jakou hudbu rád/a poslouchám?		
Moje oblíbené kapely/zpěváci?		
Moje oblíbené knížky?		
Co rád/a jím?		
Co opravdu k jídlu nemám rád/a?		
Co rád/a sleduji v televizi / na internetu?		
Který sport rád/a aktivně provozuji?		
Který sport mě baví sledovat?		
Jaká mám rád/a zvířata?		
Jak nejraději trávím volný čas?		
Jak mi jde učit se cizí řeči?		
Jak mi to jde ve škole?		
Jaké jsou moje koníčky?		
Z čeho mám strach?		
Co mi dokáže udělat radost?		
Čím chci jednou být?		